

GUNNAR MARTIN NIELSEN

VENSKAB OG OPGØR

*Ingeborg og Viggo Stuckenberg
Johannes Førgensen
& Sophus Claussen*

HOVEDLAND

VENSKAB OG OPGØR

Af samme forfatter

Anton Berntsen og hans jydsk Digtning
(Ejnar Munksgaard 1940)

Møde med store Religioner
(Gjellerup 1965)

Med romersk Flip
(Lindhardt & Ringhof 1974)

Meditation med åbne Øjne
(Gad 1985)

Flygtning mellem Danskere
(Gyldendal 1986)

Nyreligiøse Bevægelser
(Gyldendal 1988)

Tror på . . .
(Gyldendal 1988)

Nyreligiøse Idéer
(Gyldendal 1991)

Broder Æsel, roman om Frans af Assisi
(Hovedland 1996)

Feberbugten, Afrika-roman
(Hovedland 1998)

Lille myg Møk
(Hernov 1999)

Angelico i Cortona, digte
(Poul Kristensen 2002)

GUNNAR MARTIN NIELSEN

VENSKAB
OG
OPGØR

*Striden om livssyn mellem
Ingeborg og Viggo Stuckenberg
Johannes Førgensen
& Sophus Claussen*

HOVEDLAND

VENSKAB OG OPGØR

*Striden om livssyn mellem
Ingeborg & Viggo Stuckenberg,
Johannes Jørgensen
og Sophus Claussen*

© G.M. Nielsen & Forlaget Hovedland
Omslag og tilrettelæggelse: Finn Brohus
Sat med ITC New baskerville
Trykt hos E.J. Graphic, Beder

Printed in Denmark 2005

ISBN 87 7739 763 0

*En varm tak til Velux Fonden
for støtte til trykning af bogen.*

Gunnar Martin Nielsen

Forlaget Hovedland
www.hovedland.dk
mail@hovedland.dk

Begrundelse

Der var tre unge mænd og en kvinde som blev knyttet sammen i varmt venskab, idealisme, forventninger. De gik på barrikaderne side om side med dem, der proklamerede at nu ville de frustrerende traditioner smuldre, nu kom omsider gennembruddet for den frie tanke og den individuelle moral. Men en dag skulle de fire opleve, at en konflikt mellem deres livssyn kløvede det tætte venskab og drev dem fra hinanden. De kunne ikke mere mødes. De kunne ikke tale sammen. De måtte gå hver sin vej.

Når deres historie fascinerer os i dag, skyldes det vel, at der var mere på spil end private følelser. Fejden mellem dem blev af mange oplevet som et opgør omkring den tids religiøse og naturvidenskabelige livsanskuelser. Offentligheden kunne i de litterære tidsskrifter følge fægtningen mellem musketerer, der forsvarede deres positioner med pen og blæk. Senere kom så deres breve til hinanden på tryk som dokumenter om broderlige/søsterlige følelser og om uforsonlighed.

Da Johannes Jørgensen, den længstlevende af de fire, som 78-årig anmeldte Jørgen Andersens bog om Viggo Stuckenberg, spurgte han: „Var vi virkelig saa megen Umage værd - vi fra Halvfemserne?“¹ Johannes Jørgensen havde ellers selv umaget sig med at skrive syv bind om en periode af sit eget og de andres liv. Han vidste, hvor meget signalementerne af Stuckenbergs, Claussen og ham selv allerede fyldte i kapitlerne om 1890'ernes danske litteratur

og debat. Siden er der jo kommet mere til.

Med dette bidrag forsøger jeg at begribe, *hvorfor* broerne mellem Viggo og Ingeborg Stuckenberg, Johannes Jørgensen og Sophus Claussen måtte vakle og siden falde.